

टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ, पुणे
बी. ए. – (विशारद) सामाजिकशास्त्रे

परीक्षा : डिसेंबर – २०२३

द्वितीय वर्ष

सत्र – ४

विषय:– नागरी समाजशास्त्र (SC-402)

दिनांक: १३/१२/२०२३

गुण : १००

वेळ : दु. २.०० ते दु. ५.००

सूचना : सर्व प्रश्न सोडवा.

प्रश्न १ दीर्घोत्तरी प्रश्न सोडवा. (कोणतेही दोन) (४०)

१. ग्रामीण व नागरी समुदायातील फरक स्पष्ट करा.
२. स्थलांतरास कारणीभूत वेधक व प्रेषक घटक स्पष्ट करा.
३. आधुनिक कुटुंबाची वैशिष्ट्ये लिहा.
४. नगरात गलिच्छ वस्त्या तयार होण्याची कारणे सांगून त्यावरील उपाय सांगा.

प्रश्न २ थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही तीन) (३०)

१. प्राचीन भारतात नगरांचे कोणते प्रकार होते ?
२. बेकारीच्या समस्येवर टिप तयार करा.
३. विवाह संस्थेची वैशिष्ट्ये लिहा.
४. भिक्षा वृत्तीची कारणे सांगा.
५. नगर नियोजनाची कोणतीही पाच मूलतत्त्वे लिहा.

प्रश्न ३ टीपा लिहा. (कोणत्याही दोन) (३०)

१. स्थलांतराचे प्रकार
  २. औद्योगिक नगरांची वैशिष्ट्ये
  ३. नागरी शिक्षणाचे स्वरूप
  ४. भावी काळातील नगरांचे स्वरूप
-

Translation in English

Sub: Urban Sociology (SC-402)

Instructions: Attempt all questions.

Q.1. Answer in detail (Any Two) (40)

1. Explain difference between Rural and Urban community.
2. Explain pull and push factors responsible for Migration.
3. State characteristics of modern family.
4. Write causes of slums in cities and remedies on it.

Q.2. Answer in brief (Any Three) (30)

1. Write types of ancient cities.
2. Prepare a note on - Unemployment
3. Write characteristics of marriage
4. Write causes of beggary in cities
5. Write any five principles of town planning

Q.3. Write short notes (Any Two) (30)

1. Types of Migration
  2. Characteristics of industrial cities
  3. Nature of urban education
  4. Cities in future
-